

tera nas bo vkovala v verige brezobzorne komande iz Beograda. In Mermolja je še tako drzen, da se s svojim izdajalskim govorom celo hvali! Slovensko ljudstvo, vprašam te: Kam spadajo izdajice?

Mermolja govori o jugoslovanskem stališču, a ob enem trdi, da so Srbi vzgojeni samo kot Srbi a ne kot Jugoslavlani. Mermolja, povej nam, kako boš z ustavo, ki jo ti tako hvališaš, mogel Srbe vzgojiti za Jugoslavlane, ko pa je ta ustava otrek ideje o Veliki Srbiji! Ustava, ki jo kujete vi izdajice slovenskega naroda — samostojneži in liberalci — bo razkosala Slovenijo na dva, Hrvatske pa celo na več kosov. Zato, da izgnamo Slovence in Hrvači še ono skupnost in moč, ki jo imamo sedaj. Vi prodajate pravo Jugoslovanstvo, načelo celokupno Slovenijo in enotno Hrvatsko za Veliko Srbijo. In kaj dobite za to? Judeževе groše: Izvoznice! Izdajice sle! Prodane duše!

Mermolja je v svojem govoru poveljavaval samega sebe, se hvalil, da je med Muro in Dravo pridobil Paskole in Hojnigge za to, da se zavečajo kot Jugoslavlani. Mi pa vemo, kdo sta Paskolo in Hojnigg! Na Dunaj sta se vozila tožariti Slovence in prošla cesarja Karla, naj da zapreti vse one, ki ustanavljajo Jugoslovstvo. To sta človeka s črno dušo, ki sta i. 1914 pomagala zapirati nedolžne Slovence samo radi tega, ker so bili Slovenci. Kmet Ivan Roškar od Sv. Jurja, kmet Ivan Hlebič od Sv. Križa, dijak Slancer iz Jarenine in mnoge, mnogo drugih bi nam vedeli povedati mnogo, mnogo o svojem trpljenju v graških ječah, kamor so jih spravili ovačuhi Paskolove in Hojniggeve vrste. In Mermolja sedaj v jugoslovanskem Beogradu celo hvali te ljudi! Lep Jugoslovan to!

Svoje delo hvalisa Mermolja. In kakšno je to delo. Kancelparagraf? Zakaj pa Mermolja ne zahteva enak paragraf tudi za politikujoče učitelje, uradnike, sodnike, profesorje? Zakaj samo za duhovnike zahteva nagobnik glede političnega delovanja? Zato ker duhovniki širijo krščanska načela, liberalni učitelji in uradniki pa brezverska. In to se Mermolji in vsem kolovodjem Samostojne dopade. Zato pa lop po duhovnikih. Zakaj pa Mermolja ne zahteva kancelparagraf za strokovne učitelje na kmetijskih šolah? Belle, Goričan, Znidarč. Vederujak, Jamnik i. dr. so največji politikujoči liberalno-samostojni petelini. Država jih plačuje, šolo in svojo službo zanemarjajo, za samostojno liberalno hujskarijo pa imajo čas.

Mermolja pravi, da stranka, ki v Beogradu nočejo glasovati za veliko srbsko ustavo, niso resne. Dobro, da je Mermolja to povedal. Sedaj vsaj vemo, kdo je po njegovem mnenju resen. Tisti Turek, ki se da od vlade podkupiti za 1200 milijonov, tisti Kristan, ki dobi za svoj glas od liberalne vlade Friderikove milijone, tisti Mermolja in Urek, ki dobata za to, da se pehata za velikosrbsko ustavo, izvoznice. Plačani Judeži!

Slovensko ljudstvo vas je po 28. novembru 1920 do dobra spoznalo, kakšni zapeljivci ste. Vse ste nam obljubili: odpravo davkov, odpravo vojaštva, znižanje števila uradnikov, odpravo draginje. In kaj ste izposlovili? Vedno višje in nove darke, prepoved izvoza živine, neznosno visok desetek pri prevzemanju kmetijskih posestev. Vaš minister Ručali je glasoval za vojsko. Glasovali ste za centralizem, ki Slovenijo uničuje. Ogoljuvali ste slovensko ljudstvo. Prodali ste nas. Le pridite še vi samostojni preroki Mermolja, Urek, Drogenik in Kirbiš med slovensko ljudstvo. Pozdravljali vas bodo plačilni nalogi, ki jih dobivajo zadnje tedne ljudje na deželi. Vprašamo te Mermolja: Zakaj o teh neznosnih davkih in bremenih nisi odprl ust? Ker si ne upaš! Ker ne smeš! Ker si se prodal srbskim in slovenskim demokratom. Ti in cela tvoja Samostojna je prodala in izdala slovensko ljudstvo.

Dr. Korošec Ureku.

Ze zadnjič smo prejeli in objavili članek prof. Vesenjaka kot resen in oster odgovor na Urekove laži. Sedaj smo prejeli tudi od našega voditelja g. dr. Korošca izjavo, ki nam razgali g.

Ureka v takšni luči, da je med resni in poštenimi možmi nemogoč. Naše somišljenike prosimo, da povsod širijo to resnico o Ureku.

Izjava dr. Korošca se glasi: Friderikovi in somišljeniki so me opozorili na spis v „Kmet. listu“, ki ga je poslane Urek dal objaviti s svojim imenom. Sicer pretežna večina somišljenikov, o tudi političnih nasprotnikov, ne potrebuje pojasnila, ker pozna moje delo. Ali izjavo dam, da nepoučeni zvedo in si ustvarijo sodbo, ako imajo smisel, za resnico in dostojnost.

Postanec Urek grdo zlorablja svojo imanetito in nečastno in nemožato podlika naši stranki in meni dejanja, ki jih nisimo nikdar zakrivali. On trdi, da sem si pridobil v politiki milijone, a vsak poštenjak se lahko prepriča, da nimam premoženja niti za srednjega našega želarja (kočarja). Urek laže in mi podlika kupčijo z jajci, a vsa poštena javnost ve, da nikdar trgoval nisem, ne direktno in ne indirektno. Z jajci je pač trgoval neki Anton Korošec, trgovec iz Gornje Radgone; a celo naše Mursko polje, moja ožja domovina, dobro ve, da la mož ni moj sorodnik in ni naš pristaša. Urek si drzne natočevati našo stranko z izvoznici, pa mora kot poslanec vedeti, da nisem imel nikdar pravice izdajati izvoznice in torej tudi v svojem življenju nisem niti ene izdal, in podpisal ne zase, ne za stranko in ne za druge. Namenoma laže, da smo mi odredili izterjevanje davka naprej, pa bi moral kot poslanec vedeti, da se je to odredilo, ko jaz nisem bil več v ministertvu.

Tako je še v članku cela vrsta lažnjivih trditvev o meni in Slov. ljudski stranki in njenih poslancih, posebej pa še o mojem težkem delu za prehrano v najbolj kritičnih dneh. Vse sama zavijanja in podkivanja, nevedna in poštenjaku nepotrebna, da bi jih zavračal. Laž o penzijah dr. Jankoviča in Roškarija je že pojasnjena, naj dodam, da tudi jaz dosedaj nisem prejel niti vinarja. Le moralno po kvarjen človek ali brezčastni podkupljenec in plačan lopov zamore pisati tako, kakor poslanec Urek v označenem članku. Resen mož — poštenjak se takšnih brezčastnih sredstev ne poslužuje.

Vsak poslanec ima priložnost, se tudi sme in mora prepričati o resničnosti tega, kar v javnosti trdi in piše. To je poslanec dolžen ne le samemu sebi, temveč še bolj časti svojih lastnih volilcev. Poslanec Urek se tega ni hotel držati v sramoto našega ljudstva in podpredsedniškega mesta v ustavotvorni skupščini in tako si je svojo sodbo in primerno izpričevalo napisal sam.

Dr. Anton Korošec.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Po končanil pravoslavni velikonočni praznikih je imela konstituenta že dve seji, ki ste bili pa precej slabo obiskani in so na njih nastopili bolj brezpomembni govorniki. Zelo važna glasovalna seja se vrši danes. Pri tej priliki se bo odločilo, ali še ostane na dalje na vladi Pašić s policajdemokrati in samostojnim mesarjem ali ne. Beograjska vlada je prepovedala Radiču vsako zborovanje in sedaj namerava jo razveljaviti tudi mandate Radičevih poslancev.

Italija. Po vsej Italiji se vrši burna agitacija za nove državnozbornske volitve. Ker se bodo teh volitev udeležili polnoštevilno tudi socialisti, so izbruhnili po vseh mestih Gornje Italije poboji na življenje in smrt med fašisti in socialisti. Naši neodrešeni bratje Slovenci so tudi vložili svoje lastne kandidatne liste.

Nemčija. Nemoi se bodo menda le udali in plačali ententi, kar zahteva. Francoskih čet kar mrgoli ob francosko-nemški meji, da lahko vsak čas zasedejo nemška obmejna mesta. Z ozirom na spor med Nemci in zavezniki je odstopila prejšnja nemška vlada in je sestavljena nova pod novim državnim kancelijem dr. Wirtom.

Gornjo Slezijo še imajo vedno v rokavi Poljaki. Ki so pometali in pogнали iz gornjeslezjskih mest francosko in italijansko vojsko. Kakor je videti, bodo Poljaki tudi obdržali, kar

so iztrgali Nemcem nasilnim položaji. Enfenta ima preveč opravka z izterjatvijo izplačila nemške vojne odškodnine, kakor da bi nastopila napram Poljakom. — Ako bi bili mi po nesrečnem koroškem glasovanju tako zasedli Koroško kot Poljaki Gornjo Slezijo, bi bila ostala Koroška v naši posesti.

Turška vojska je začela z novo ofenzivo v Mali Aziji proti Grkom.

Tedenske novice.

t Sijajna zmaga Slov. ljudske stranke na Kranjskem. Čprav priznavamo mirno, da je zmaga naše stranke na Stajerskem presenetljiva, nas vendar srčno veseli, da so naši kranjski somišljeniki tako krasno odbili napade vseh združenih protikrščanskih strank. Kmetiska zveza oziroma Slov. ljudska stranka je dobila od 235 občin 155 popolnoma v svoje roke. V 31 nadaljnjih občinah ima naša stranka razmerno večino. Izidi iz 47 občin še niso znani. Tudi v ostalih občinah, kjer se niso volili, bo zmaga povprečno samo 51.5. Volitve na Kranjskem so pokazale, da slovensko ljudstvo ne mara pogubononega centralizma, katerega zagovarjajo liberalci in njih samostojni sinovi. V celi Sloveniji sta tepači omenjeni centralistični stranki, ki sta pred volitvami slepili naše ljudstvo z neko prazno in brezpomembno samoupravo. Edina stranka, katere je zahtevala popolno avtonomijo Slovenije z zakonodajno oblastjo, je bila naša Slov. ljudska stranka. Ljudstvo je to uvidele in radi tega se je oklepa čim tesneje. Pravica in poštenost sta zmagali nad lažjo in hinavščino. Slava zavednim volilcem.

Ljudstvo že uvideva. Veliko je bilo število tistih zasleplencev, ki so volili dne 28. nov. slabostojne poslance. Občinske volitve so pokazale čisto drugo lice in je marsikatera samostojna trdnjava padla v roke Kmetске zveze, oziroma Ljudske stranke. V kraju, kjer se pa slabostojneži še vedno vsiljujejo našim ljudem, pa imajo samostojne politike do grla siti močje tudi posebna sredstva, s katerimi se jih ubranijo. Tako n. pr. je moral zbežati slabostojni in lažipolni Urek v Kapehah, Pilštanju in Dobovi, kjer so mu razjarjeni in natarbani kmetje razbili shode, tako da je moral oditi. Slabostojnežu Drogeniku iz St. Jurja pa se je slaba godila pri Sv. Jerneju nad Ločami. Res je sicer, da je naše ljudstvo potrpežljivo, toda enkrat mu pa vendarle mine potrpežljivost.

Več „svobode“ dobimo! — Toda ne mi, poštene državljan! marveč policija, žandarji in politične oblasti, ki bodo odslej brez sodnega postopanja kratkim potom kaznovale vsakogar, ki bi javno zasmehoval oziroma omalovaževal državo, ustavo in zakon, vojsko in posamezna plemena trojinskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Deželna vlada, v kateri sedijo demokrati in trije samostojneži, je izdala to naredbo edino iz strankarskih razlogov. Kdor bi se pregrešil zoper to naredbo, bo kaznovan z globom od 20 K do 10.000 K, ali z zapornim od 24 ur do 3 mesecev. Globa se steka v ubožni sklad dočene občine, v katere okoliš se je kaznivo dejanje izvršilo. — Ta naredba, ki so jo izdali slovenski policajdemokrati in njihovi slabostojni prijatelji, bo davila svobodo slovenskega ljudstva le nekaj časa. Prišel bo dan splošnega otrave. Ako se boš v gostilni hudoval nad neprimernimi in visokimi dayki, te bodo vtaknili v luknjo, ako ne boš imel s čim plačati. Če boš svojim prijateljem pripovedoval, da so te na davkarji nahnili, boš zopet imel sitnosti z žandarmerijo. Lepa svoboda, ki nam jo je prinesel 28. november 1. l. ko je slov. ljudstvo volilo liberalce in samostojne!

Sklepi jugoslov. škofov. V Zagrebu so se zbrali dne 30. aprila t. l. vsi katoliški škofi Jugoslavije in so pod predsedstvom zagrebskega nadškofa dr. Bauerja razpravljali o važnih, jugoslovanskih katoličanov se tikajočih vprašanjih. Dr. Bauer je uvodoma poročal škofom o potovanju, ki so ga počezli trije zastopniki škofov v Rim. Sv. Oče je dovolil, da se bo po vseh jugoslov. škofijah latinskega obreda čital evangelij v narodnem jeziku. Tudi zakramente se bo delilo v narodnem je-

ziku. Škofje so razventega enoglasno obsodili postopanje vlada, ki je v Novodini ukinila verski pouk in so odposlali tožadnevni ugovor Pašiću, Fričeviću in predsedstvu konstituyente. V posebni spomenici pa so škofje obsodili kancelparagraf, ki omejuje pravice in svobodo sv. Cerkve.

Vinogradniki! Gorice pustite v nemar, sadite tobak, ker vam gorice ne bodo nesle željenega dobička! — tako je pridigal samostojni govornik, g. Znidar dne 1. maja v Sv. Barbari v Haložah. Haložani se posmehujejo in pravijo: „Kako je ovi govorili, tak smo se ne čuli. Oča so nas z goricami zredili, stari oča so tudi od gorice živeli, ta pa pravi: proč z goricami, pa tobak na naše bregove! To ni naša stranka. Samostojni Mermolja nas je nagovarjal, da bi namesto gorice črešnje sadili, ta samostojnež Znidarji pa hoče tobak. Oni naj ima črešnje, ta naj šnola tobak, nas pa naj pustita v miru. Samostojna ni naša stranka.“ — Hvala vam, g. Znidarji, za pomoč! Z Vašimi besedami smo sedaj Vašim že itak maloštevilnim pristašem razložili tako jasno, da sedaj umevajo: kako Samostojna ni stranka za Haloze. Če bi pa Vi mislili zato, ker je bila gos. tična polna ljudi, da so bili vsi Vaši pristaši, tedaj se grdo motite. Naša ljudi, ki so jih izza vseh vetrov Vaši pristaši zbobnali, je bilo jako malo število. Proščenje Filipovo je vsake prve majniške nedelje pri Sv. Barbari. Zato so bili tam tudi kupovalci in trgovci, Poljanci in Hrvači, ki jih je pognal dež in lačen želodec v gostilno. Mi Barbarčani smo pa tudi nekaj zaradi dežja, nekaj iz radovednosti poslušali Vaše besede. Le verjemite, dež je Vaše besede dobro zalil, sedaj jih obseva solnce, rastejo, rastejo; bodo prinesle sad. Grenek sad, katerega bo ste pri prihodnjem samostojnem shodu kislega obraza grizli, ker bodo Haložani govorili: „To ni naša stranka!“. Ta bo zopet pravil o tobaku, namesto o tem, kako naj bi gorice z majnimi denarjem obdelali, vino dobro prodali ter za dobljeni denar kupili potrebne ga živeža, obleke in obuvala. Samostojna ni stranka za haloškega vinogradnika. — Haložan vsem Haložanom in ostalim vinogradnikom.

Na naslov zavarovalnice „Jugoslavija.“ Svoječas smo v našem listu priporočali „Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani“ kot domače podjetje, ter smo izjavili, da nam „Jugoslavija“ ni natančneje znana. Cesar pa ne poznamo, našemu ljudstvu tudi ne moremo priporočati. V našem zadnjem listu pa smo isto zopet ponovili ter obenem ožigosali način, kako se prenaša zavarovanje od prejšnjih družb na „Jugoslavijo.“ S tem načinom kot ljudski prijatelji nikakor ne moremo soglašati. Mi zahtevamo, da se vsakomur odkrito pove in razloži, preden se mu da v podpis izjava, da pristopi k „Jugoslaviji“ za 10 let! Zavarovalnici morajo vedeti, da so pri novi družbi zavarovani in se jih nikakor ne sme voditi za nos! Odkritost povsod, tudi tukaj! Če pa poslovanje prejšnjih „nemških in nemškutariskih“ zastopnikov „Jugoslavije“ ne odgovarja predpisom zavoda, potem pa je potrebno, da da „Jugoslavija“ svojim agentom natančno navodila, kako naj postopajo in kaj o teh navodilih obvesti tudi javnost! Najmanj pa, kar moramo zahtevati, je, da iz jugoslovanskih zavarovalnic popolnoma izgine nemškutarenje in nemško poslovanje. Bivši nemški in nemškutariski petelini ne spadajo na čelo ju goslovanskih zavarovalnic! Ako bi mi to trpeli, potem bi nas ljudstvo obsodilo; kajti ljudstvo pričakuje v narodni državi tudi povsod narodno uradništvo. Tudi si ne damo prav od nikogar predpisovati, katero zavarovalnico naj priporočamo in katere pa ne! Toliko v pojasnilo „Jugoslaviji.“ Ob enem izjavljamo, da z našimi članki o „Jugoslaviji“ ljubljanska Vzajemna zavarovalnica ni v nobeni zvezi, da nam je ista poslala celo nekako izjavo, ki je pa mi ne objavimo, ker si od nikogar ne damo kratiti pravice, da javno in odkrito povemo svoje mnenje o zavarovalnicah.

Mladinsko gibanje. V nedeljo, dne 1. majnika so pohiteli Orli konjskega okrožja kljub slabemu vremenu na Brinjevo goro. Fantje iz Slov. Bistrice in Framo so se pripeljali na treh vozovih. Navaden izlet se je razvil v sijajno ma-

nifestacije za orlovsko misel. Po službi se je vršila lepa slavnost. Pevske točke lepe deklamacije in telovadni nastopi so pokazali, koliko zamore Orel s tihim in vztrajnim delom. Bog živi naše vrle fantel.

t Hajdinska občina nima v novem odboru nobenega samostojnega. Samo eden kandidat je izvoljen od »Prave kmetijske stranke«, katero smo dolžili, da je samostojna Kirbiševa podružnica. Izvoljeni predstavnik je pa pri cerkvi vsem oznanil, da on ni pri Samostojni. Toliko v pojasnilo vsem na vse strani.

t Na kramenščaku pri Liubneru je umrl mnogoleten naročnik »Slov. Gospodarja«, gostilničar, župan itd., g. Iv. Slavič, brat pok. župnika pri Sv. Antonu na Pohorju, v starosti 76 let. Veličastni pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil pokojnik povsod, zlasti dober svetovalec je bil vsakomur, kdor je iskal nasvet pri njem. Naj v miru počiva! — Gasilno društvo v Cezanjevcih je naklonilo ubežni šolski mladini v Cezanjevcih 150 K mesto venca. Hvala!

t Pogoji za sprejem gojencev v škofijski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko l. 1921-22. V zavod sv. Stanislava se sprejemajo zdravi, dobro vzgojeni dečki in zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvečili duhovskemu poklicu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljano. Prošnji naj se priloži: a) krstni list, b) izpričevalo o dovršeni šolski poti s pripombo, da se je izučilo, ker hoče učenec vstopiti v srednje šole. Starši ali njih namestniki pa naj prošnje s prilogami prinesejo v zavod sv. Stanislava in ondi od 1. do 11. junija svoje sinove za sprejem v zavod osebno predstavijo.

t Komunisti pretepli deželne glavarje. Dne 8. maja t. l. se je podal štajerski deželni glavar dr. Rintelen na shod krščanskih socialcev v St. Lovrenc pri Kapfenbergu, kjer bi imel govoriti. Dvorano so pa že poprej zasedli komunisti, tako, da nje govi pristaši niso imeli večine. Kmalu je nastal prepir, vplije in prerekanje. Nekaj komunističnih delavcev je pograbilo deželne glavarje in nje govega spremljevalca in oba vrglo iz okna prvega nadstropja na cesto. Kljub poškodbam sta še mogla oba dvigniti. Zdravci so pa komunisti planili po deželnem glavarju in ga tako izdelali, da je obležal nezavesten. Z avtomobilom so ga spravili v Gradec. Orožništvo podivjane komunistične na padalce pridno zasleduje in tira v za por.

d Kdo je zmagal v svetovni vojni? Francija bo imela za celih 10 let posla dovolj, da popravi in obnovi ti ste kraje, kjer je vihrala svetovna vojna. Računa se, da bo Francija morala izdati za obnovo opustošenih krajev letno 14 milijard frankov. Ker pa Nemčija ne plača vojne odškodnine, nastane vprašanje: Kdo je zmagal v svetovni vojni in kdo je bil poražen?

d Ne v Ameriko! V Ameriki traja brezposelnost še nadalje. Ameriška vlada dela izselencem, ki pridejo v Ameriko, vse mogoče zapreke. Ker je na italijanskih parnikih, ki prevažajo izseljenike iz Evrope v Ameriko, zepet izbruhnila neka nalezljiva bolezen, jo ameriška vlada prepovedala sprejemati tujih potnikov v Ameriko.

d Katoličanstvo na otokih Havaj. Skupina 12 otokov Havaj se nahaja na Tihem oceanu. To otočje je nejevažnejše prometno križišče na imenovanem oceanu. Šele od leta 1827 se je moglo katoličanstvo ustaliti na tem otočju. Kl. šteje sedaj 257.000 prebivalcev, od katerih je 70.000 katoličanov. Na tem otočju, ki šteje sedaj 120 kat. cerkev in kapel, oskrbujejo katoliško dušeskrbi redovniki iz reda Sv. Srca Jezusovega. Ti redovniki vzdržujejo lastno gimnazijo, katero obiskuje nad 1000 dijakov. Napredek katoličanstva na tem 2000 morskih milj od Japonske oddaljenem otočju v sredi Tih. oceana je razveseljiv pojav katoličanstva na daljnem vzhodu.

d Čudna riba. Ob severni francoski morski obali so ribiči lovili ribe z mrežami. V veliko mrežo se je zaklimalo nekaj zelo težkega. Mrežo so z velikim naporom izvlekli in našli v njej namesto ribe — torpeda, kakor ga rabijo vojne ladje za uničenje sovražnih ladij. Sodi se, da je torpeda iz

strelila nemška vojna ladja, a torpeda ni zadel nasprotne ladje in ni eksplodiral.

d Zlata reka. Ob reki Kokomu v Alaski v Severni Ameriki so našli na velike množine zlata ob bregovih te reke. Iz vseh strani drve ljudje v ta kraj in naselbine rastejo kakor gobe po dežu.

d Koliko telefonskih postaj je na svetu. Državni urad telefonskega društva Zedinjenih ameriških držav je objavil statistiko, po kateri je bilo do leta 1921 na celim svetu ustanovljenih 18 milijonov telefonskih postaj. 12 milijonov odpade na Ameriko, 4 na Evropo. V Evropi prednjači Nemčija z 1.340.000 postajami. Anglija jih poseduje samo 850.000.

Mariborska eskomptna banka je s otvorila dne 1. aprila t. l. novo ekspozituro v Gornji Radgoni, njena sezonska ekspozitura v Rogški Slatini se pa začne dne 15. maja t. l.

t Na gostiji Napast—Pintar v St. Lovrencu so zavedni gostje darovali za SKZ 324 K. Hvala! Novoporočencema obilo sreče!

t Za volilni sklad KZ. Na ženitovanju Jož. Pečovnik v Ravnah, p. Soštanj se je nabralo 150 K. Iskrena hvala!

Gospodarstvo.

Kamnica pri Mariboru. V nedeljo dne 22. t. m. po rani maši, t. j. ob 8. uri priredi v prostorih Posojilnice Kmetijska podružnica Maribor in okoliš predavanje o kletarstvu. Govoril vinogradnik in kletar g. Fran Rudl. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu. Vstop je vsakomur dovoljen.

g Za prosto prodajo telet. Krajevni odbor KZ v Vojniku je poslal Jugoslov. klubu sledečo resolucijo, ki jo je sklenil na svoji seji dne 1. maja t. l. in katero je podpisalo 18 odbornikov. Ze v začetku marca smo prosili da naj ljubljanska vlada razveljavi ukaz ki ga je izdala o prodaji telet, pa zopet se nam je dne 24. aprila pred cerkvijo naznanilo, da je prodaja telet prepovedana. Le ti-to telo se sme prodati ki ima telesno hibo in ni za plem in še tistega mora živino zdravnik ali pa mesogleda dotičnega kraja pregledati; seveda na stroške živinorejca. Ker vlada pri nas občutno pomanjkanje krme, vlada povpraševanje po njej; posebno po onih krajih, kjer so bili lansko leto občutno prizadeti po toči, nimajo sedaj kaj živini pokladati. Prosimo gg. poslance Jugoslovanskega kluba, da nam pri-skočijo na pomoč in izposlušajo prosto prodajo telet. Ako je vlada pravomočna za prepoved in ukaz, mora biti tudi pravomočna da reši položne izstiske in revščine. Pa zdi se nam da upošteva samo prvo, za drugo ima gluha ušesa, samo da praskrbi sebi in svojim prijateljem poceni meso. Ker pa živina, posebno teleta ne živijo od zraka in mesto da bi poginili jih pokoljemo doma, vlada pa naj se vpraša kdo je kriv gospodarskega propada. Ob enem pozdravljamo in odobravamo govor dr. Korošca v seji konstituante in izrekamo zaupnico vsem poslancem Jugoslovanskega kluba.

g Mariborsko sejmsko poročilo. — Na sejm v Maribor dne 10. t. m. se je priglasilo: 3 bike, 111 volov, 143 krav, 11 telet in 14 konj. Skupaj 232 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 17 K do 19 K, poldebili voli 15 do 18, plemenski voli 12 do 16, bikli za klanje 12, klavne krave debele 16 do 19, plemenske krave 16 do 18, molzne krave 13 do 14, breje krave 12 do 15, mlada živina 13 do 15, teleta 16 do 17, krave za klobasarje 7 do 10 K.

g Svinjski sejem v Mariboru. Dne 6. t. m. se je priglasilo na mariborski sejem 148 prašičev. Cene so bile sledeče: plemenski prašiči kg žive teže 26—30 K, polpitani 28—32 K, mladi 6—8 tednov stari prašiči 400—550, jesenski pa od 600—1000 K komad.

g Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 27 K, II. vrste 25 K, meso od bikov, krav, telic 24 K, telečje meso I. vrste 25 K, II. vrste 23 K, svinjsko meso sveže 32 K.

g Mariborsko tržno poročilo. V soboto, dne 6. t. m. je bilo na maribor-

skem trgu zastopanih 15 špeharjev, ki so pripeljali 45 svinj. Za meso se je plačevalo 32, za slanino pa 42—48 K. Krompirja so pripeljali 46 voz, prodajali so ga po 15—18 K za merico. Kozličke so plačevali 100—140 K, liter mleka po 5—6 K, cene jajcam pa so poskočile od 2 K do 2.50 K.

g Lesne cene v minulim tednu. Hrastova debela 1. 1800 do 2800 kron, II. 800 do 1200 kron, hrastove deske do 5 cm 3000 do 4500 kron, preko 5 cm 4000 do 5000 kron, bukova debela 1 450 do 600 kron, javorova debela 1200 do 2000 kron, mehko tesano blago 600 do 800 kron, vse za kubik, orzojavni drogi, hrast 125 do 180 kron za komad, železniški hrastovi pragi 130 do 200 kron in bukovi pragi 95 do 130 kron, oboji za komad, lesno ogelje za vagon 15.000 do 17.000 K.

g Kronske bankovci bodo izgubili svojo veljavnost še-le dno 31. maja. V krajih, kjer se ti bankovci krožijo, se jih bo zamenjavalo od 15. do 30. t. m. Tako je odredilo vseic finančnim ravnanjem ministristvo za finance.

g Kmetije, varujte se železnega drobiža! Finančna oblast naznanja, da ne velja več kot plačilno sredstvo avstroogrski železni drobiž. Državne blagajne ga ne sprejemajo več, dasi so vrge med ljudstvo ravno ta v zadnjem času velike svote tega drobiža med ljudstvo. Tako postopa demokrat-sko samostojna vlada!

g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 133 do 134 naših kron, 100 nemških mark stane 208—210, 100 laških lir 673—678, 100 čenoslovanskih kron 194—195 in 100 avstrijskih kron stane 23 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. Umrl je dne 8. t. m. po dolgi in mučni bolezni dolgoletni naročnik našega lista Jan. Skamlec, posestnik v Gornjih Zerjavcih. Bil je vnet krščanski mož in zvest pristaš KZ. N. v m. p. l.

Hajdina. SLS je zmagala z šest kandidati, mešana »Delavska kmetijska stranka« pa z devet. Tej stranki sta največ pomagala dva kmeta, ki sta bila prej vedno pristaša krščanske SLS. En Janez je svoje revne sosede-kočarje porival v to novo stranko, drugi Janez je pa dal svojo hišo, da so v njej na zborovanju rogovili tujci rdečkarji in komunisti. Nehvaležnost je seveda staro plačilo sveta, to vesta sedaj dobro oba — neizvoljena Janeza.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Volilni shod je rodil sad. Na Vnebohod so volile tri občine. Sv. Jurij, Slaptinci in Stanetinci. Pri Sv. Jurju so računale napredne stranke na sijajno zmago, pa vkljub streljanju niso megle prikriti svoje nevolje, ker niso megle niti Mikla spraviti v odbor. V tej napredni trdnjavi so prodrli zavedni in neustrašeni pristaši s 7 odborniki. Primernejše bi bilo poveljevati zmago s streljanjem našim somišljenikom v Slaptincih in Stanetincih, kjer si je Kmetijska zveza priborila povsod 10 odbornikov. Nič ni pomagalo nasprotnikom, da je Kūplen protipostavno črtal nosilca naše liste. V Stanetincih je bila vložena samo 1 lista pod šifro »Kmetijske stranke«. Tu so torej samostojneži mislili dobiti valet v roke. Toda vrezali so se in prav temeljito. Naravnost sramotno so propadli. Ne bodo zasedli županskega stolčka. Ni čudno, če se jim je razlil zolc od jeze. Vsa čast požrtvovalnim volilcem!

Sv. Barbara v Halozah. Lepo število let je skrbel občinski odbor, na čelu mu g. Anton Stumberger, v procvit, prospeh naše občine, ter v zadovoljnost občanov. Toda nevoščljivost nekaterih je tako dolgo grizla, podjedala, da so ta občinski odbor uradno razpustili ter nastavili gerenta. Sedaj je pa lista Slovenske ljudske stranke zmagala brez boja. Zopet so prišli v obč. odbor stari odborniki. Ta izvolitev je zadoščenje ob enem pa zaupnica celemu staremu občinskemu odboru. Zdaj se je jasno dokazalo, komu zaupajo občani vodstvo skupnega občinskega premoženja. Ob enem se lahko okraj. glavarstvo prejme za nos, pa naj v bodoče ne verjame vsakršnim spletkam različnih častiteljnih ljudi.

Sv. Barbara v Halozah. Na Vnebohod popoldan zaslišali smo z prija-

znega griča romarske cerkve sv. Anzopet glas novega zvona. Mnogoštevilna procesija spremljala je zvon od župnijske cerkve; domačini in tuji farani udeležili so se cerkvene slovesnosti. Domači g. župnik so v krasnem govoru razložili pričujočim vse žalostne in vesele dneve omenjene cerkve. Po končani slovesnosti so lepi čisti glasovi zvona spremljali udeležence na njih domove. Skrb g. župnika, ki so to cerkev povzdignili iz zapuščenosti in podrtje v hišo božjo, ter blagi darovi nekaterih vernikov pripravili so nam to veselje, da nas bo zopet zabil glas zvona na ročanje k sv. Ani. Hvala jim!

Sv. Jernej pri Ločah. Streljanje iz možnarjev je zvečer na dan volitve dne 4. majnika oznanilo domačinom in sosedom, da je v St. Jerneju zmagala resnica nad slabostjo lažjo. Silno veselje je vsled tega zavladalo med vsemi dobrimi farani, ki so, kakor so volitve pokazale, vendar le še v večini. 60 glasov je dobila SKZ, 37 pa slabostjo. Kovačev Cena je od jeze tuil, Pirs Lujz pa se zdaj hodi z obrazom, kakor bi trpel porodno bolečino. Ja, ja, slabostjo obracajo in ne Jevšenak, ne Drotienig, ampak Bog obrne. Poper, ki so ga ponujali drugim so dobili sedaj sami in sicer toliko, da ga bodo težko več izkikali in izkašljali. St. Jernej je bil slabostjo, a ne bo nikdar več! Od 6 odbornikov, ki so jih slabostjo dobili, 1 ni njihov, ampak po misljenju naš. Krečmar g. Zajelšnik je namreč po okoliščinah pri-oiljen podpisal slabostjo listo, sicer pa čisto odkrito priznava, da se sramuje slabostjo bande, v kateri so zbrane vse smeti cele fare. Tudi v Lažah je SKS general, mlečnozobi eks-kurni Cenc Franc, s svojo bando pogorel. Sentjernejskim možem odbornikom od SKZ pa toplo priporočamo, da naj se vedno zavedajo, da so zmagali in naj se zato v občinskih zadevah ne dajo voditi in komandirati od široko-ustnega mladina Ceneta, ki bo gotovo hotel povsod imeti svoj dolgi nos in prvo besedo. Zakaj če bodo taki v občini komandirali, pridemo v najkrajšem času vsi na boben.

Zetale. G. urednik! Vse mi me, da Van morem poročati, da smo se zapeljani samostojneži od 28. novem. bra p. l. veliko poboljšali. Kar smo pri državnih volitvah zagrešili, smo sedaj pri občinskih volitvah popravili. Od petih občin so tri vožile samo eno kandidatno listo SLS. V četrti občini je bilo sicer več strank, ali zmagala je tudi tam SLS. Da je peta občina D. zašla v nasproti tabor, to mu se ni čuditi, ker je taboru župan prej vedno gladil »Stalera«, sedaj pa boža »Ptujski list« in strupeno »Domovino«.

Smartno ob Paki. V časopisih objavljeni izid naše občinske volitve naj se popravi v tolikor, da dobi naša KZ 11, združena nasprotna mešana pa 5 odbornikov. Vsa čast in zahvala našim zavednim volilcem, ki umejo čast svojega prapora neomadeževano ohraniti. Do nasprotne liste niti ne bi bilo prišlo, da ni neki pri-seljeni gostilničar, ki sam ne ve, ali je samostojnež ali socialist, v svoj političen pisrček spravil vse nasprotne stranke, katerih jedra obstoji iz prisiljenec, ter je dal tej godlji ime »Samostojna gospodar-ska stranka«. Pijača in laž ste premočile sicer nekaj naših dobrih mož, da so dali svoj podpis nasprotni listi. Prvo gotovo pa je, da se v družbi socialistov komunistov, liberalcev, samostojnežev in vseh, ki nikdar cerkve od znotraj ne vidijo, ne bodo prav domače čutili. Ker so pri volitvi imenino pogoreli, stresa neka mlada žena v celjski »Novi dobi« svojo onemogočeno jezico nad našim obče priljubljenim g. kaplanom. Ce se je za volitev brigal in agitiral, je le za njega čast, še večja pa, da so ga volili radi ubogali. Dopisnik naj bo prepričan, da se za njega živi duh ne bi zmenil, razven kakega ponočnjaka ali pitaoca. Tudi blato mu ni prav na dan volitve, ko bi vendar zaspanček moral vedeti, da je bila isti dan na vse zgočaj procesija v blatu in dežju in da g. kaplan ni mogel isti dan radi tega v šolo. Ko bi le drugi tako vestno svoje dolžnosti v šoli opravljali! Dopisnik se ni leto dni tukaj, pa se je že kruha preobjedel.